

INWENTARYZACJA PRZYRODNICZA

**w związku z planowaną termomodernizacją budynku komunalnego
Gminy Jaktorów zlokalizowanego pod adresem Budy Zosine 109**

Na zlecenie:

Gmina Jaktorów
ul. Warszawska 33, 96-313 Jaktorów

Wykonawca:

„Vanellus”
Artur Koliński
ul. Świerkowa 4
05-504 Złotokłos

Opracował i wykonał:

mgr inż. Artur Koliński

Październik 2021

1. Wstęp

Na przestrzeni kilkudziesięciu lat u wielu gatunków ptaków, w tym także nietoperzy obserwuje się proces zasiedlania miast zwany synurbizacją. Budowle i inne obiekty wznoszone przez ludzi doskonale zastępują ich naturalne środowisko takie jak: dziuple w drzewach czy półki skalne. W konstrukcjach tych występuje nieraz wiele szczelin, nisz dogodnych do zasiedlenia. Wróble, kawki, jerzyki, czy kopciuszki budują swe gniazda prawie wyłącznie w budynkach. Zajmują niewielkie szczeliny między cegłami, płytami, pod parapetami, rynnami czy rurami spustowymi, a także duże przestrzenie w stropodachach. Okazuje się iż życie w mieście niesie za sobą liczne korzyści dla ptaków w nim bytujących. W środowisku tym możemy niejednokrotnie obserwować niższą presję drapieżników, a baza żerowa urozmaicona jest o pokarm pochodzenia antropogenicznego. Zagrożeniem dla ptaków żyjących w budynkach są jednak przeprowadzane remonty i inne prace budowlane, które przyczyniają się do obniżenia ilości miejsc lęgowych dla tych ptaków, co wiąże się ze spadkiem liczebności populacji tych gatunków. Zdarza się, że podczas wykonywanych prac w okresie wiosennym czy letnim gniazda razem z ptakami są zamurowywane a ptaki skazane na śmierć głodową. Przeprowadzenie badań ornitologicznych pozwoli wykonać, bardzo potrzebne prace budowlane, zgodnie z prawem dotyczącym ochrony przyrody minimalizując ich negatywny wpływ.

2. Cel i zakres opracowania

Stwierdzenie obecności lub braku siedlisk ptaków, nietoperzy, potencjalnych miejsc lęgowych w budynku pod adresem Budy Zosine 109 (Fot.1-8), na podstawie obserwacji przeprowadzonych dnia 5 października 2021 roku, w związku z planowanym rozpoczęciem termomodernizacji obiektu. Niniejsza opinia poza wskazaniem gatunków, gniazd, potencjalnych miejsc lęgowych ptaków, zawiera także zalecenia dotyczące ochrony ptaków, nietoperzy na danym obiekcie. Zalecenia te wynikają z wiedzy ornitologicznej oraz obowiązujących przepisów prawa. W trakcie prac budowlanych należy pamiętać o tym, że w stosunku do dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą lub częściową zakazuje się niszczenia ich siedlisk, ostoi i gniazd oraz umyślnego płoszenia i niepokojenia (§ 6.1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz. 2183) .Na wykonanie następujących czynności niezbędne jest zezwolenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

3. Przepisy prawne chroniące ptaki oraz pozostałe gatunki zwierząt w budynkach

1. Ustawa o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 (Dz.U. 2013, poz. 856);
2. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 (Dz.U. 2013, poz. 627 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz. 2183)
4. Ustawa prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 (Dz.U. 2013, poz. 1409 ze zm.);
5. Ustawa Kodeks karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. 1997, poz. 553, ze zm.);
6. Ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z dnia 13 kwietnia 2007 (Dz.U. 2007, poz. 493);
7. Ustawa prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2013, poz.1232 ze zm.).

W trakcie prac budowlanych należy pamiętać o tym, że w stosunku do dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą lub częściową zakazuje się niszczenia ich siedlisk, ostoi i gniazd oraz umyślnego płoszenia i niepokojenia (§ 6.1 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016, poz. 2183) Rozporządzenie. to wskazuje również w § 10 sposób ochrony gatunków dziko występujących zwierząt poprzez wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt poprzez dostosowanie terminów i sposobów wykonywania prac budowlanych i innych tak, aby zminimalizować ich wpływ na biologię zwierząt i ich siedliska (§ 10 pkt.4, lit h). Ustawa prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 (Dz.U. 2013, poz. 1409 ze zm.) nakazuje dbałość o środowisko przyrodnicze w trakcie prowadzenia prac budowlanych. Art. 22 ust 1 pkt.1 mówi o tym, że do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy zabezpieczenie elementów środowiska przyrodniczego na terenie budowy.

4. Metodyka prowadzonych badań

Opinię sporządzono na podstawie jednej wizji w terenie wykonanej dnia 5 października 2021 roku. Kontrola ta służyła rozpoznaniu obiektu oraz określeniu ewentualnych lokalizacji istniejących oraz potencjalnych siedlisk chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Skupiono się na śledzeniu aktywności ptaków w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu. Ponadto szukano gniazd, jak również śladów obecności ptaków w postaci odchodów, czy śladów wytarcie ogona pod szczelinami. Podczas kontroli korzystano z lornetki 10x42 oraz mocnej latarki służących między innymi do wyszukiwania szczelin oraz śladów obecności gatunków chronionych.

5. Wyniki badań

Przedmiotowy budynek znajduje się w niezłym stanie technicznym. Stwierdzono jedynie kilka pojedynczych, płytkich nieszczelności bez śladów obecności gatunków chronionych. W ramach kontroli sprawdzono również strych budynku. Na stan z dnia 5 października 2021 roku nie stwierdzono w nim ptaków ani innych śladów użytkowania przez chronione gatunki ptaków i nietoperze. Potencjalne miejsca w budynku gdzie mogą pojawić się ptaki to niezabezpieczone kratkami: otwory wentylacyjne kominów oraz 3 otwory wentylacyjne w elewacji budynku (w jednym z nich stwierdzono śladowe ilości mchu).

W budynku nie wykazano obecności siedlisk chronionych gatunków zwierząt.

6. Wnioski i Zalecenia

Budynek nie jest zasiedlony przez chronione gatunki zwierząt zatem prace związane z jego termomodernizacją na stan z dnia 5 października 2021 roku mogą być prowadzone.

- W przypadku założenia gniazda i złożenia jaj lub wyklucia piskląt prace budowlane powinny zostać przerwane (w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca użytkowanego przez ptaki) do czasu opuszczenia gniazda przez odpowiednio rozwinięte pisklęta. W przypadku zasiedlenia obiektu przez inne chronione gatunki zwierząt podobnie należy wstrzymać się z pracami (w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca użytkowanego przez ptaki/nietoperze) do czasu opuszczenia przez nie budynku.
- przed marcem 2022 roku wskazane jest zabezpieczenie otworów wentylacyjnych w elewacji oraz w obrębie kominów na dachu budynku pod nadzorem ornitologa w celu wykluczenia pojawienia się w nich ptaków w okresie lęgowym
- w związku z wykrytym śladowym mchem w jednym z otworów wentylacyjnych w elewacji budynku w rejonie działki na której znajduje się obiekt wskazane jest powieszenie na drzewach 3 budek typu A oraz 1 typu B. Wybór ich konstrukcji, montaż oraz rozmieszczenie powinny zostać uprzednio skonsultowane z autorem opracowania.

Dokumentacja fotograficzna:

Fot.1

Fot.2

Fot.3 Brakujące kratki w otworach wentylacyjnych

Fot.4

Fot.5 Brak zabezpieczeń otworów wentylacyjnych kominów

Fot.6 Brak zabezpieczeń otworów wentylacyjnych kominów

Fot.7 Strych

Fot.8 Strych